

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENE

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 193.

Inserati:

Enostop. petivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več ko trikrat 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Proti poljski zasebni lasti.

(Dopis iz Krakova.)

2. marca.

Novi kurz na Nemškem kaže že sedaj, da ne meri zgolj na novi kulturni boj, ampak hoče Poljake popolnoma oropati ne samo njihovih kulturnih pridobitev, temveč tudi njihove zasebne lasti. Vlada je s tem, da je potisnila najmočnejšo stranko, katoliški centrum, v kot ter ustvarila večino iz luteranskih konzervativcev, pruskih junkerjev in veleposestnikov ter iz liberalcev, obenem udarila proti Poljakom. Sedaj je čas — si misli vlada — da zada pruskim Poljakom zadnji, smrtni udarec.

Na pruskem Poljskem delujejo nemške naseljevalne komisije. Z znatno vladno pomočjo kupujejo od Poljakov zemljo ter naseljujejo na starodavnih poljskih tleh nemške kmete. Dozdaj ta hakativska politika ni imela posebnih uspehov. Razum prirojene žilavosti Poljakov, njihove kulturne moči in zavednosti je tudi premoč centra v državnem zboru omejevala liberalno protipoljsko politiko. Sedaj je začas padla zadnja ovira in Bülow je zatrobil v lovski rog na veselo gonjo proti poljski divjčini.

Bülow je namreč izdelal zakonski načrt, kako razlastiti Poljake ter tako njihovo domačo zemljo izročiti nemški naseljevalni komisiji. Ta barbarski načrt bo kmale zagledal bel dan v obliki predloga pruskemu deželnemu zboru. Načrt je skoziinskozi izjemna postava, še hujša kot znani Bismarkov »socialistovski zakon«. Načrt se naslanja na § 1. razlastitve postave iz leta 1874, ki pravi, da se sme nepremična last »zgoditi iz vzrokov javne blaginje« (»nur aus Gründen des öffentlichen Wohles«) proti popolni odškodnini odvzeti posestnikom ali pa omejiti. To utemeljevanje je seveda frivolno. Prvič je nasprotno členu 9. pruske ustave (»Das Eigentum ist unverletzlich«), drugič se je pa § 1. postave iz leta 1874 uporabljati dozdaj samo pri zgradbah železnice, cest in mostov, kjer se je šlo za javno blaginjo vseh državljanov ali pa za blagor vseh prebivalcev ene občine, okraja ali pa provincije. Sedaj pa hoče Bülow to izjemno naredbo uporabiti proti javnemu blagru velikega dela pruskih državljanov, Poljakov, za »blagor« nemške naseljevalne komisije. Bülow hoče pozakoniti očito krivico.

Najbolj zagrizeni nemški liberalni list — umazani vir za »N. Fr. P.« in »Zeit« — »Kölnische Volkszeitung«, objavlja iz krogov Ostmarkvereina dopis, kjer izvaia, da država sme iz ozirov na javni blagor razlastiti Poljake, kajti izpodrinjenije poljske narodnosti iz Poznanja in zahodne Prusije je gotovo v blagor Nemčije. Sicer pa razlastitev ne škoduje Poljakom, ki bodo dobili celotno odškodnino.

Moramo priznati, da celo vsi nemški svobodomiselnici ne odobravajo te politike. Bivši državni poslanec, pristaš liberalnega bloka, baron von Gerlach, imenuje načrt Bülowa v 22. številki lista »Nation«: »Preussische Jakobinerpolitik«. Tam piše med drugim dobesedno sledeče:

»Kakor je kulturni boj zadnjega katoličana potisnil v tabor centra, tako je tudi hakativska politika skoro slednjega poljsko govorečega Prusa napravila za pristaša Korfantiyevoga. To dokazujejo zadnje državnozbornske volitve: tistih par zmernih Poljakov, ki jim je načeloval prošt Jazdzewski, ni nihče več volil. Na celi črti je zmagal radikalizem. Poljskih glasov je za stotisoč več. Priporili so si pol zgornje Slezije . . . Iz tega je pruska vlada pod vodstvom Bülowa posnela sledeči nauk: storjene napake hoče kronati s še večjo napako. Boj proti poljskemu krščanskemu nauku, izključevanje poljskih gimnazijcev, zloraba združevalnega zakona — vse to ni dovolj, sedaj hočejo oropati Poljake še dedne posesti. Kar še niso izvršili ne Rusi, ne Mažari, ne Turki, to bo v Prusiji pošlalo zakon.«

Baron von Gerlach izvaia dalje, da ta notranja politika Prusije škoduje predvsem zunanemu ugledu Nemčije. Obsojajo jo v Avstriji, na Francoskem, v Italiji, na Angleškem — le na peterburški dvoru jo odobravajo! Izmed liberalnih glasil obsoja to protipoljsko politiko tudi »Freisinnige Zeitung«. Toda vse to nič ne pomaga. Čisto dosledno je, ako nemški liberalizem izkuša svoj protiverski program uresničiti tudi s tem, da raznarodi Poljake. To je liberalna »evangeliska« misel: Namesto vesoljnega katoličanstva »luteransko nemstvo! Kdor je proti centru, mora biti tudi proti Poljakom. Eno dobro stran ima ta gonja: kadar napoči v Nemčiji zopet kulturni boj, se bodo Poljaki ramo ob ramam borili s svojimi nemškimi katoliškimi brati, da užejejo za Bismarkom še Bülowa v Kanoso.

Ruska duma.

(Dopis iz Krakova, 3. marca t. l.)

Druga duma se je sešla. Dvomljivo je, ako bo prišlo do sporazumljenja med strankami in Stolypinovo vlado. Prvi vzrok temu je to, da ljudstvo ne zaupa vladi, ker ve, da je vladi ustava trn v peti, da je duma sklicala zgolj za to, ker rabi posojila v inozemstvu. Velika finančna podjetja zahtevajo duma, kajti moderna Rusija, kjer se vedno bolj razvija promet, se gradijo pristanišča in železnice, ne more brez inozemskega kredita vspevati. Dvor sam hrepeni še vdno po pravi, stari Rusiji. Zato sta že pred Stolypinom Gromykin in celo Witte poizkušala pridobiti mužika, da bi varoval caria pred »zapadnimi

idejami«. Ta poizkus se je topot docela ponesrečil, 60% kmečkih volivcev pripada opoziciji in le 18% monarhistom. Takozvani brezbarvni so v resnici opozicionalci, ki ne marajo s svojo barvo na dan.

Toda še nekaj drugega je, kar skrbi vlado — Finlandia. Ta dežela se vedno bolj loči od Ruske. Finskemu gubernatorju N. I. Bobrikovu, ki so ga Finci umorili, je sledil N. N. Gerard; ta pa Fincem vse dovoli, tako da je po splošnem mnenju ta avtonomna provincija kmalu na tem, da od Rusije popolnoma odpade. »Novoje Vremja« trdijo celo, da gubernator Gerard pospešuje tajno oboroženje države in da ni zabil, da sta Japonca Akaši in Jamagutsi denarno podpirala finsko revolucionarno organizacijo. Pred očmi gubernatorja se razvija krepka ustaška finska bojna organizacija »Vojma«, ki hoče ustanoviti finsko republiko. Ima nabranega nebroj orožja, celo strojne puške, 100 milijonov mark pa založenih v neki berlinski banki.

Pač zelo značilno za Rusijo! Druga poročila so sledeča:

Peterburg, 5. marca. Pred otvoritvijo dume je peterburški metropolit Antonij pel slovesno službo božjo. Metropolit je pozdravil poslance ter jih pozval, naj pozabijo vse medsebojne spore in se združijo v delu za nesrečno domovino.

Peterburg, 5. marca. Duma je otvoril podpredsednik državnega sveta Golubev. Med otvoritvenim govorom so člani desnice večkrat demonstrativno aklamirali carju, dočim je levica mirno poslušala. Socialni demokratje so prišli v zbornico šele tedaj, ko je bilo treba prisesti. Za predsednika dume je bil izvoljen iz 356 proti 102 glas. Golovin. Dobil je glasove levice in centra (stranka mirnega obnovenja). Golovin je v svojem govoru povdarjal, da vsa dežela upa, da se bo dumj posrečilo v sporazumu s carjem izvesti ustavo in družbo, ki je vsa razrahljana, zopet združiti na postavni način. Ljudsko poslanstvo nikoli ne bo prenehalo. Enkrat sklicano — ne more preminuti.

(Fedor Golovin pripada stranki kadetov in je poslanec moskovskega mesta. Bil je večkrat predsednik moskovskega in peterburškega zemstva, kjer se je odlikoval po svoji parlamentarni izurjenosti.)

Odesa, 5. marca. Carski namestnik v Kavkazu je pri reviziji uprave kavkaške železnice zasledil velika poverjenja. Inženirja Jordianskega in Ahumlova so zaprli.

Moskva, 5. marca. Tukaj je izbruhnil štrajk stavcev.

Varsava, 5. marca. Na železniški postaji Berdiansk so zaprli revolucionarja Ivanikova, ki je imel v svojem kovčegu skritih 32 bomb.

Razmere v Srbiji.

(Od našega belgradskega dopisnika.)

Demisija Pašičeva. — Srbsko-turški pogovor.

Vlada je predložila skupščini trgovinske pogodbe z Italijo, Francosko in Rumunsko. Poleg teh vprašanj pa je najbolj pereče vprašanje o carinskem dogovoru z Avstrijo, ki se mora definitivno rešiti. Iz najzanesljivejšega vira sem izvedel, da je srbska vlada pripravljena odstopiti, ako bi avstrijska vlada to smatrala za sporazum za neobhodno potrebno. Na Dunaju smatrajo šefa sedanega kabineta, Pašiča, za največjo oviro, da ne pride do sporazuma. Sicer je srbska vlada vest o demisiji Pašičevi dementirala, toda iz najboljšega vira vem, da ministrska kriza obstoji in da je njena rešitev odvisna od tega, kar odgovori avstrijska vlada na zadnjo srbsko noto. Ako bo odgovor avstrijske vlade dovoljen in se bo na njegovi podlagi lahko sklenila trgovinska pogodba, je Pašič pripravljen odstopiti. Vodstvo kabineta bo v tem slučaju prevzel sedanji naučni minister Andra Nikolić, ki bo izvedel pogodbo z Avstrijo.

Seveda je vprašanje, ako bo baron Aerenthal znal izkoristiti to priliko, da se reši neprijetnega Pašiča. Na vsak način se mora to vprašanje rešiti kmalu.

Ako Avstrija na srbsko noto ne odgovori dovoljno in s tem onemogoči trgovinski sporazum, ostane Pašič na čelu vlade ter bo energično izvedel trgovinsko politiko z drugimi inozemskimi državami. Avstrija bo izgubila ves srbski trg, dočim si bo Srbija zagotovila trge drugod v inozemstvu.

Drugo važno delo sedanega kabineta je dogovor s Turčijo. Sicer so to dementirali v Belgradu in v Carigradu, toda iz krogov, o katerih verodostojnosti ni nobenega suma, sem izvedel, da obstoji ta dogovor črno na belem. Ta dogovor prinaša Srbiji neizmerne ekonomske koristi. Turčija je namreč privolila v to, da se zgradi transbalkanska železnica, ki bo zvezala Srbijo z Barskim pristanščem v Črni gori. Tako bo Srbija svoje izdelke lahko izvažala v Italijo, Švico, Francosko in Angleško. Seveda je to stvar, ki bi utegnila dovesti do hudih komplikacij.

Da Srbija postopa koncilantno, je dokaz tudi to, da noče železniških vagonov, ki jih misli sedaj nabaviti v velikem številu, naročiti pri neki belgijski tvrdki, ki je stavila najcenejšo ponudbo, ampak hoče počakati preje odgovor avstrijske vlade na zadnjo srbsko noto ter v slučaju sporazuma naročiti vagone pri avstrijskih tovarnah, ki so sicer najdražje.

Agrarni program vlade je že izgotovljen in bo prišel v skupščini kmalu na vrsto.

LISTEK.

V prazni hiši.

Angleški spisal Conan Doyle.
(Dalje.)

Vsi smo bili na nogah. Našega vjetnika, ki se je penil od jeze, sta držala dva močna policista. Na cesti se je seveda zbralo nekaj zijačev. Holmes je zaprl okno ter ga zakril. Lestrade je prižgal dve sveči in policisti so odprli svoje zastrte svetilke. Vendar sem si mogel ogledati našega moža pri luči.

Zagledal sem zelo moški, pa tudi zelo hudoben obraz. Celo je bilo filozofsko, čeljusti so pa pričale o pohotnosti; ta mož je moral biti zelo nadarjen — v dobrem in slabem oziru. Trmaste modre oči s pasjimi obrvmi in trepalnicami, močen zakrivljen nos in gubasto čelo je pričalo o rojenem hudodelcu. Za nikogar se ni brigal, le Holmesa je venomer gledal. Sovraštvo in občudovanje se je bralo iz njegovih oči.

»Vi vražji človek! Vi vrag!« je škripal z zobmi.

»Da, da, gospod polkovnik,« je rekel Holmes, dočim si je popravil svoj zavratnik, »kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade. Zdi se mi, da nisem imel od onega časa, ko ste me pri rajhenbaškem vodopadu razveselili s svojo pozornostjo, časti vas videti.«

Polkovnik je še vedno z jeznimi očmi gledal Holmesa. »Vi prokleti, popolnoma pro-

kleti vrag!« je bilo vse, kar je mogel povedati.

»Nisem vas še seznanil,« je rekel Holmes. »Ta, gospodje, je polkovnik Sebastian Moran, bivši častnik Niegovega Velikanstva v britski armadi v Indiji in najboljši strelec. Zdi se mi, da ne pretiravam, če trdim, da ste bili kot lovec na tigre nedosegljiv.«

Polkovnik, ki se je od jeze penil, ni odgovoril, temveč še vedno nepremično zrl v mojega prijatelja. S svojimi bliskajočimi se očmi in razmršenimi brkami je izgledal kakor tiger.

»Čudim se pravzaprav,« je nadaljeval Holmes, »da se tak prebrisanelec vjame v mojo past, katero morate vendar poznati. Gotovo ste že privezali kozlička k drevesu ter poleg njega čakali na tigra. Ta prazna hiša je moje drevo in vi ste moj tiger. Gotovo ste vzeli s seboj tudi rezervne puške za slučaj, da bi prišlo več tigrov, ali pa, kar bi bilo skoraj nemogoče, če bi zgrešili? Ti tu,« je pokazal na okoli stoječe, »so moje rezervne puške. Ali ni ta primera dobra?«

Polkovnik Moran se je zagnal proti Holmesu ter renčal kakor divja zver, toda policisti so ga zopet nazaj potegnili. Niegov divji obraz je bil grozen, bil je popolnoma spačen.

»Seveda moram priznati, da ste mi napravili majhno presenečenje,« je rekel Holmes. »Nisem s tem računal, da ste tudi to hišo in to okno okupirali za svoje operacije. Mislim sem, da me boste s ceste napadli. Raditega sem tam pustil svojega prijatelja Lestrada in njegove ljudi na straži. Toda, ne ozi-

raje se na to malenkost je vse tako prišlo, kakor sem pričakoval.«

Zdaj se je obrnil polkovnik na oficijelnega detektiva:

»Če ste me že po pravici ali krivici aretovali,« je rekel, »vendar nimam veselja poslušati zbadanje tega človeka. V oblasti justice sem in smem zahtevati, da se z menoj ravna po zakonitih predpisih.«

»Temu ne morem oporekati,« je odgovoril Lestrade. »Ali hočete še kaj povedati, gospod Holmes, predno odidem?«

Holmes je pobral mogočno puško ter ogledoval njen mehanizem.

»Čudovito in posebne vrste orožje,« je dejal. »Strelja brezglasno in ima strašno strelno moč. Poznal sem osebo Herderja, slepega nemškega mehanika, ki jo je po naročilu ranikega profesorja Mariartyja konstruiral. Že dolgo mi je bilo znano, da eksistuje, toda nisem imel še prilike, da bi jo imel v rokah. Priporočam jo Vaši posebni pozornosti, gospod Lestrade, ravnotako tudi kroglice.«

»Lahko ste prepričani, gospod Holmes, da bom obe stvari natančno pregledal,« je odgovoril Lestrade, ko smo skupno šli proti vratom. »Še kaj?«

»Še vprašati sem hotel, kaj boste navedli kot vzrok te aretacije?«

»Kaj? Seveda — hotel je umoriti Šerlok Holmesa.«

»Kaj pa še, Lestrade. Svoje osebe bi rad ne mešal v to zadevo. Le Vi imejte za zaslugo za to slavno aretacijo. Da, gospod Lestra-

de, jaz Vam častitam! Le vlad svoje zvitosti in predrznosti ste ga vieli.«

»Ujeli — koga, gospod Holmes?«

»Moža, katerega je vsa policija zastoni iskala — polkovnika Sebastiana Morana, ki je ustrelil barona Ronalda Adaira v drugem nadstropju hiše v Nasadni ulici 427 in sicer 30. dne pretečenega meseca skozi odprto okno. Za to hudodelstvo se gre, gospod Lestrade. In tako — moj dragi Watson, si moreva v moji pisarni zažgati še eno smodko ter se to in ono pogovoriti.«

Naše staro stanovanje je bilo po zaslugi Mycroftovi in gospe Hudsonove popolnoma neizpremenjeno. Pri svojem vstopu sem zapazil nenavaden red, toda vendar je bilo vse na prejšnjem prostoru. V takozvanem kemičnem kotu je še vedno stala hrastova miza, polna madežev od kislin. Tudi polica s knjigami, v katerih je bilo marsikaj zapisanega, kar za nekatere naših sodržavljanov ni bilo posebno ljubito, je bila v prejšnjem redu. Na črte in zemljevide, omaro za gosli in stojalo za pipe — da, še celo perzijski mehur s tobakom — sem zopet zagledal, ko sem se ozrl po sobi. Le ona čudovita podoba je bila nova. Bila je narejena iz voska in popolnoma podobna našemu prijatelju. Stala je na mizici, in ogrnjena s staro delavno suknjo Holmesovo, in morala je ljudi na cesti zelo dobro varati.

Gospa nama je z velikim veseljem nasproti prišla.

»Upam, da ste bili dovolj previdni, gospa Hudsonova?« je vprašal Holmes.

ČEŠKI DEŽELNI ZBOR.

Načelniki vseh čeških in nemških strank v češkem deželnem zboru, izvzemši nemške agrarce in Vsenemce, ki so za popolno ločitev od Ogrske, so vložili v deželni zbor predlog, kjer zahteva, naj vlada pri nagodbenih pogajanjih z Ogrsko z vso odločnostjo brani avstrijske gospodarske koristi ter naj nikakor ne dovoli, da bi Avstrija zaradi carinske skupnosti z Ogrjo doprinala še nadalje žrtve. Ako ni mogoča poštena pogodba, naj vlada vse pripravi za popolno ločitev.

Ministra rojaka, Pacak in Prade se bosta podala k ministrskemu predsedniku ter protestirala v imenu vseh čeških in nemških strank proti sodniškemu preganjanju poslancev Hanicha, Klofača, Fresla, Choca in Eisenkolba zaradi veleizdaje. (Eisenkolba tožijo zaradi motenja vere). Tako postopanje s poslanci pod parlamentarnimi ministri ni bilo v navadi.

GALIŠKI DEŽELNI ZBOR.

Abrahamovicz utemeljuje svoj predlog, da je notranji uradni jezik vseh galiških avtonomnih oblasti poljski in da se mora dopisovati z vlado zgolj v poljskem jeziku.

OBČINSKA RAZSODIŠČA.

Dunaj, 5. marca. Cesar je sankcioniral postavbo glede na poravnave med strankami pred občinskimi razsodišči.

VOJAŠKE VESTI.

Gradec, 5. marca. Poveljnik III. zbora Succovaty se je podal na osemtenedenski dopust. Pravilo, da se ne bo več vrnil. Baje gre v pokoj tudi zborni poveljnik v Zagrebu, feldmaršallajtnant Chavanne in sicer zato, ker se je sprl z odnotnim domobranskim poveljnikom.

REFORMA PRAVNIŠKIH ŠTUDIJ.

Dunaj, 5. marca. Profesorski zbor je sklenil predlagati, naj se ustanovi nov državnogospodarski doktorat, za katerega bosta potrebna dva izpita, iz nacionalne ekonomije in iz finančne vede. Zanimiv je bil predlog profesorja Bernatzika, naj se doktorat sploh odpravi. Ta predlog je bil odklonjen, ravnotako predlog praške univerze, naj se ustanovi doktorat za državno vedo.

ZAHVALA VATIKANOVA AVSTRIJI.

Dunaj, 5. marca. Papež je podelil avstrijskemu ministru za zun. zadeve, Aerenthalu in avstrijskemu poslaniku v Parizu, grofu Khevenhüllerju veliki križec Pijevega reda. To je v zahvalo, ker je avstrijska vlada posredovala, da je Francoska vrnila Vatikanu zaplenjene diplomatske listine.

SPOMLADANSKE OROŽNE VAJE.

Letošnje spomladanske orožne vaje se prično za rezervno moštvo c. in kr. voine: Pri pehoti in lovcih od 15. do 27. aprila za rezerviste od 29. aprila do 11. maja in od 12. do 25. maja za nadomestne rezerviste; pri topništvu se začnejo trinajstdnevne vojaške vaje 22. aprila, 6. in 20. maja, 3. in 17. junija in 1. julija, razun tega še pri topničarskem pešpolku št. 7 (Ljubljana) in 9 (Celovec) tudi 15. julija. Pri slednjih dveh topnič. polkih in pa pri kornem topničarskem polku št. 3 (Gradec) bodo trajale zadnje vaje 20 dni. Pri sanitetnih oddelkih za nadomestne rezerviste in sicer pri san. oddelku št. 7 (Gradec) in 9 (Trst) od 8. do 20. aprila, pri san. oddelku št. 8 (Ljubljana) od 17. do 29. aprila in od 3. do 15. maja; rezervisti sanitetnih oddelkov bodo letos klicani le k večjim jesenskim vajam. Pri tren. diviziji št. 3 za podčastnike od 1. do 28. maja in od 1. do 28. junija, za poddesetnike in vojaške od 8. do 28. maja in od 8. do 28. junija. K letšnjim spomladanskim vajam bodo primeroma od rezervistov le malo klicanih, ker se bode večji del potreboval za velike jesenske vaje. V prvi vrsti se bode oziralo samo na tiste, kateri so ali pa bodo proslili v najkrajšem času za poziv k pomladanski vaji. Kateremu je kaj na tem ležeče, da bi rad prišel k vaji meseca aprila, naj se požuri ter to takoj pisмено prosí pri merodajni vojaški oblasti. Seveda morajo biti take prošnje kolkovane in od politične oblasti

z ozirom na verodostojnost navedenih vzrokov tudi potrjene odnosno priporočene. — Letošnje jesenske (cesarske) vaje bodo trajale za rezerviste 20 dni.

OGRSKE ZADEVE.

Disciplinarna preiskava proti Haidu. Dne 5. t. m. se je vršila disciplinarna preiskava proti uradniku Haidu, ki je odnesel nekaj listin iz urada državnega računskega dvora ter jih dal fotografirati. Disciplinarni senat je izjavil, da Haidu ni izdal uradnih tajnosti, ga sicer odstavil, toda mu dovolil pokojnino.

Apponyjeva šolska postava. Proti novi ogrski šolski postavi, o kateri smo poročali včeraj, se ne bodo uprli samo zastopniki nemažarskih narodnosti, ampak tudi mažarska ljudska stranka. Njen voditelj Zichy označuje novi zakonski načrt za skrajno nevaren konfesionalni šol.

Nagodbeno vprašanje. Košut je izjavil, da bo ogrska vlada v nagodbenem vprašanju zmagala. Njegovo glasilo »Budapest« piše, da Ogrska brezpogojno zahteva samostojni carinski tarif, trgovinsko pogodbo z Avstrijo, ne pa zvezo ter samostojni užitinski davek, da se bo lahko branila avstrijskih izdelkov.

NOVI KURZ V NEMČIJI.

Berolin, 3. marca. V Nemčiji se za kulisami vrši nekaj, kar diši po kulturnem boju. Dasi je katoliški centrum prišel v državni zbor bolj močan, kot je kdaj bil, ga vlada na vsak način hoče izpodrinuti. 2. t. m. je v nemškem parlamentu član svobodomselne ljudske stranke Goethe izjavil, da noče kulturnega boja, pač pa ločitev cerkve od države. To nekaj pomeni. — V proračunskem odseku je naučni minister Studt o poljskem šolskem štrajku sicer še precej mirno govoril, pa odločno izjavil, da bo vlada štrajk z vso silo zatrla. — V Gnjezni nameravajo Nemci zgraditi luteransko katedralo kot znamenje prodirajočega »nemštva«. Nemštvo in luteranstvo — ta zamenata tudi mnogo pomeni.

Državni zbor. Berolin, 5. marca. Poljak grof Mielecynski izvaja v državnem zboru sledeče: Ni res, kar trdijo konzervativci, da Poljaki podpirajo v Rusiji revolucijo. Revolucijo dela v Rusiji birokracija. (Velik nemir med konzervativci.) Poljaki so na ruskem Poljskem sami napravili red, ruska birokracija pa je najela morilce, ki so ubili poslance dume (Konzervativci ugovarjajo.) Skoro da pruska vlada želi poljsko revolucijo, da bi nas lažje zatrla. (Podpredsednik dr. Paasche posvari govornika.) Razlastitev Poljakov je prekršitev državne ustave od strani Prusije in tu bi moral poseči vmes državni zbor. (Podpredsednik govornika posvari v drugič. Nemir.) Temu je vzrok to, da uradniki v Prusiji počenjajo, kar hočejo, nihče jih ne kaznuje. Ker se otroci nočejo učiti krščanskega nauka v nemščini, jih mučijo in bijejo. Ko so poljski otroci nekega učitelja pozdravili po poljsko s »Hvaljen bodi Jezus Kristus«, jim je odgovoril: »Tako pozdravljate svinje, ne mene!« To je podlost (eme niederrächtige Gemeinheit). Pri tej priliki nastane v zbornici velik nemir. Mielecynski nadaljuje: Državno pravništvo je proti starišem teh otrok uvedlo tožbo, češ, otroci so s poljskim pozdravom učitelja provocirali. Pripoznavamo, da se ima tudi nemški kulturi mnogo zahvaliti, toda o pruski kulturi nočemo vedeti ničesar. Udeležili se bomo resnega dela državnega zbora, toda zapuši vladi nikoli ne bomo. (Viharno odobravanje pri Poljaki.) — Po soglasnem priznanju — tudi liberalnih listov — je dozdaj v parlamentu najlepše govoril član centra, vseučilišni profesor v Monakovu, filozof in apologet baron Hertling. Povdarjal je posebno, da katoličani v Nemčiji vladi ne zaupajo, ker dobro čutijo poizkuse liberalnega bloka, vneti verski boji. Katoličani so se topot tako trdno združili, kot v letih sedemdesetih, ko se je začel kulturni boj. In tako se utede zgoditi, da zmaga v centru nad konzervativnimi elementi radikalna struja, za katero bo ljudstvo. Nastal bo hud boj, ki vladi ne bo prinesel zmage. Jako dobro je tudi govoril socialdemokrat David, ki je dokazoval, da se v Nemčiji sploh ne more zares liberalno vla-

dati, ker Nemčijo dejansko vlada Prusija, Prusija pa je najbolj reakcionarna država na svetu, po duhu in tudi telesnem pokolenju sorodna z Rusijo.

Berolin, 5. marca. Nacionalni liberalci, dr. Paasche odgovarja Hertlingu. Liberalci nočejo kulturnega boja. Poljak, knez Radzivil, eden najstarejših članov zbornice, obsoja sirovo protipoljsko gonjo.

BALKAN.

Carigrad, 5. marca. Turška vlada javlja, da vojno orožje, ki je te dni bilo poslano v Solun, služi samo v zameno starega vojnega materiala in ne pomeni priprave na vojno. Dozdaj so izmenjali 12 baterij; vrh tega pa bo vojno ministrstvo nakupilo 2000 ogrskih konj za konjenico in topništvo.

Belgrad, 5. marca. Skupščina je sprejela trgovinski pogodbi s Švico in Rusijo v prvem branju.

IZPREMEMBA MEKLENBURŠKE USTAVE.

Schwerin, 5. marca. V velikih vojvodstvih Meklenburg-Schwerin in Meklenburg-Strelitz bodo izpremenili deželno ustavo. (Ustava v teh vojvodstvih je dozdaj stanovska in se opira na naredbi iz leta 1523 in 1755. Ustava je čisto srednjeveška. Deželni zbor sestoji iz dveh kurij: viteška (veleposestniki) in deželna (glavarji 24 mest). Ti zborujejo skupno; toda vsaka kurija lahko sklepa o postavah in če se obede kuriji ne zedinita, je postava padla.)

Volivni boj.

(Kandidatje v Ljubljani.) V liberalni stranki prihaja na površje zopet Hribarjeva kandidatura. — Govori se, da Nemci postavijo za svojega kandidata v Ljubljani gosp. Dzimskega.

(Koliko volivcev bo v Ljubljani.) Mestni magistrat je včeraj zaključil listo volivcev za prihodnjo državnozborsko volitev. Volivcev v Ljubljani bo pri prihodnji državnozborski volitvi 6990 in sicer v prvem volivnem okraju (šolski okraj) 673, v drugem voliv. okraju (Št. Jakob) 1092, v tretjem volivnem okraju (okolica Dvornega trga) 1357, v četrtem volivnem okraju (Trnovo in Krakovo) 861, v petem volivnem okraju (I. Kolodvorski okraj) 1420, v šestem volivnem okraju (II. Kolodvorski okraj) 638, v sedmem voliv. okraju (Barje, Hradeckega vas in Dolenjska cesta) 390, v osmem volivnem okraju (Vodmat) 559 volivcev.

(Liberalni kandidati na Kranjskem.) »Grazer Tagblatt« piše: V slovenskih volivnih okrajih pride v poštev en sam liberalni kandidat in sicer v Ljubljani. A tudi tu dobe močno nasprotje zaradi svoje dosedanje politike glede na rešitev personalnih vprašanj. Ime svojega kandidata najbrže ne objavijo toliko časa, dokler ne pregledajo volivnih imenikov.

(Krščansko socialne stranke državna konferenca) je sklicana v nedeljo, dne 10. t. m., ob 11. uri dopoldne na Dunaj. Konferenco sklicujejo dr. Lueger, princ Liechtenstein, dr. Gessmann, dr. Weiskirchner, Leop. Steiner in Axmann. Stranka ima razprostrto organizacijo po vseh nemških avstrijskih dolinah od švicarske meje do Bukovine. Posvetovanje odprli princ Liechtenstein, o splošnem političnem položaju poročal dr. Gessmann, o kmečkem stanu Schrafl in Stöckler, o industriji, trgovini in obrtu dr. Weiskirchner in Bielowlawek, o delavskem vprašanju Kunschak, o reformi postav glede na bolniško in na zavarovanje o nezgodah in o splošnem starostnem in invalidnem zavarovanju Steiner, o volivnem programu dr. Gessmann. Konferenco vodi princ Liechtenstein.

(Vsenemci v Ptuj) so izdali oklic na volivce, v katerem kličejo, naj bodo volivci edini in naj ne rušijo sloge v veselje nasprotnikov. Torej še vendar ni v Mariboru kandidatura tako zagotovljena, ker tako tarnajo za slogo.

(Volivna dolžnost.) Mladočeški zaupniki so se izjavili proti volivni dolžnosti, češki

agrarci pa zanj. Nemški poslanci so tudi za volivno dolžnost.

(Zveza med mlado- in staročehi.) V deželnozborskem poslopiu so se Mladočeši s Staročehi domenili glede na formalnosti volivne zveze, ki so jo sklenili za šest let.

(V Galiciji.) Poljski narodni volivni odbor je za mesto Tarnopol postavil za kandidata uglednega industrijca in veleposestnika juda Rudolfa Galla.

Dnevne novice.

+ Pri občinskih volitvah v Vovrah pri stojna, Ilirska Bistrica in Senoče, ki jo osnujejo zaupniki S. L. S., kakor smo že poročali, je od deželne vlade dovoljena. Občni zbor te »Kmečke zveze« se bo vršil dne 24. marca ob 4. uri popoldne v Št. Petru. Opozarjamo svoje somišljenike na to zborovanje katerega naj bi se udeležili vsi kmečki posestniki iz okolice, iz oddaljenih krajev pa vsaj po zastopnikih.

+ Pri občinskih volitvah v Vovratu pri Velikovu so zmagali Slovenci. Vrej je bilo šest slovensko-narodnih in šest nemškutarških odbornikov, sedaj pa je sedem slovenskih in pet nasprotnih.

— Splošno stavko pripravljajo delovodje in mojstri po delavnicah avstrijskih železnic. Imeli so 3. t. m. na Dunaju shod, na katerem so sklenili, da ako ne ugođe do 1. aprila njihovim zahtevam, skličejo sredi maja zopet shod, ki bo sklepal glede na nameravano splošno stavko.

— Smrtna kosa. Pokopali so v Gorici gospo Josipino Kranc, roj. Šapla, posestnico in gostilničarko v ulici Bertolini v Gorici. Umrla je po kratki bolezni. — Nagloma je umrl sinoči g. Anton Rudež, učitelj v deželni gluho-nemnici v Gorici. Po večerji mu je prišlo slabo, legel je in zadela ga je kap. Te dni je bila na dnevnem redu deželnega zbora njegova prošnja za povišanje plače; odsek jo je ugodno rešil, in vesel se je vračal Rudež od članov odseka, ki so rade volje hoteli ustreči njegovi upravičeni prošnji. Sinoči pa je nagloma umrl. Pokojni Rudež je bil izvrsten učitelj na gluho-nemnici, ki se je z vso ljubeznijo posvečeval svojemu težkemu poklicu ter dosegal lepe uspehe. Spisal je knjigo o gluho-nemih. Blag mu bodi spomin! — Včeraj popoldne so pokopali z vojaškimi častmi 84-letnega zdravnika pri usmiljenih bratih dr. P. Singerja.

— V Žabnici je krajni šolski svet dobil drugo lice. V občinski seji dne 26. februarja so bili izvoljeni sami pristaši S. L. S. — V Dorfarjih je vsled opeklin umrla triletna hčerka Fr. Tonja. — Od 24. februarja do 1. t. m. je bil v Žabnici sv. misijon, ki sta ga vodila č. gg. A. Žužek in J. Vrhovec. Udeležba je ves čas bila mnogobrojna. — Za rž se kmetje boje, da bi se ne skvarila pod snegom. Krompir pa je vsled mraza jako trpel v kletih.

— Kje je »Slovenec«, kliče Dolenc? Ko smo pred kratkim proglasili g. vodjo na kmetijski šoli na Grmu novim praktikantom na županskem stolcu v Novem mestu, je gospod Dolenc baje samegaveselja in prevelikehvalčnosti za ta naš mali trud ves sladko ginjaen po vsi Kandiji iskal dotično številko našega lista. »Kje bi dobil »Slovenca« na prodaj?« je povpraševal po Kandiji. Če to morda ni res, vendar je res, da ljudje tako govore. Da, še več. Hudomušneži iz šole zabavljivcev čez kandijske seime hočejo celo vedeti, da namerava g. vodja dotično notico v okvir postaviti v hvaležen spomin. Pa brez šale, stvar je resna. Da g. Dolenc lahko vprašuje, kje se dobi »Slovenec«, kaj je to kaj čudnega? Saj je še le pred kratkim prišel v Novo mesto in ne more se zahtevati od njega, da bi kar čez noč zvedel, kje je na prodaj »Slovenec«. V Krajčevih knjigarni g. Dolenc še nikdar bil ni, kako naj potem izve, kje se dobi »Slovenec«. Zato prosimo vse »dodolube«, ki imajo le količjak usmiljenja do g. vodje, naj mu gredo v ti hudi stiski kolikor mogoče na — roke. G. Dolenc — to je obče znano, je radodarnih rok. Če je res, da se je ob priliki noveletnega voščila napram svojim oženje-

»Na kolenih sem se tja drsala, tako, kakor ste mi zapovedali, gospod Holmes.«

»Izvrstno. Izborno ste napravili svojo stvar. Ali ste videli, kam je priletela krogla?«

»Da. Bojim se, da ni lepe sohe pokvarila. Šla je namreč ravno skozi glavo ter odletela od stene. Pobralla sem jo na preprogi. Tukaj je.«

Holmes mi jo je dal. »Prava revolverska krogla, kakor vidiš. V tem se vidi fina zvičaja, Watson, kajti nihče bi ne mislil, da se take stvari rabijo pri puški. Lepo se Vam zahvaljujem, gospa Hudsonova, za Vaše sodelovanje. Zdaj pa zopet sedi na svoj stari prostor, Watson, moram ti še marsikaj povedati.«

Slekel je svojo dolgo suknjo in je bil v svoji nočni halji zopet stari Holmes, kakor nekda.

»Starega lisičja živci so še dobri in mirni,« je rekel smehljaje se, ko je ogledoval prestreljeno glavo svoje sohe.

»Ravno skozi možgane. Bil je najboljši strelec v Indiji, in bo tudi v Londonu težko imel tekmečca. Ali ga poznaš po imenu?«

»Ne, ne poznam ga.«

»Aj, aj, to je čudno! Toda, če se ne motim, tudi imena profesorja Mariartyja, najbolj prekanjenega človeka v tem stoletju, nisi poznal. Daj mi knjigo z biografijami.«

Počasi je listal, dočim se je komodno naslonil na naslonjačo in puhel velikanske oblake dima iz svoje cigare.

»Prav lepo zbirko imen imam, ki se začnajo z M,« je rekel konečno. »Tukaj je Mariarty, mož, o katerem bi se dala spisati cela knjiga, potem Morgan, otrovnik, potem pride Meridew strašnega spomina in moj prijatelj Mathews iz čakalnice v Charing Crossu in slednjič gospod Moran. Dal mi je knjigo, in jaz sem čital:

»Moran, Sebastian, polkovnik v pokoiu. Bivši častnik pri prvem pionskem regimentu v Bengaloru. Rojen leta 1840 v Londonu kot sin poslanca in bivšega angleškega poslanika v Perziji, Avgusta Morana. Obiskoval je vseučilišče v Etonu in Oxfordu. Udeležil se je vojne v Jowaki in Afganistanu ter bil pri Charusiabu, Šerpurju in Kabulu. Spisal je: »Lovi v zahodni Himalaji«, 1881; »Tri mesece v džungli«, 1884. Naslov: Ronduitska cesta. Član anglo-indijskega, tankervillskega in bagatellskega igralskega kluba.«

Na robu je Holmes napisal: »Drugi najnevarnejši mož v Londonu.«

»Čudno!« sem rekel, ko sem mu vrnil knjigo. »Mož ima lepo preteklost kot vojak.«

»To je res,« je odgovoril Holmes. »Do gotovega časa je bil zelo dostojen. Imel je vedno železne živce. Še zdaj se pripoveduje, kako se je v Indiji priplazil do nekega tigra, ki je v nekem jarku trgal človeka, ter mu iztrgal žrtev iz krempljev. So ljudje, Watson, ki se do gotovega časa normalno razvijajo ter se potem naenkrat izpeme. To lahko

večkrat opazujemo. Po mojem mnenju se zreali v razvoju vsakega posameznika razvoj vseh prednikov, in če se naenkrat obrne k dobremu ali slabemu, pomenja to nekaj iztok iz vrste prednikov. Posameznik ponovi takorekoč zgodovino svoje rodovine.«

»Ta teorija se mi dozdeva nekoliko fantastična.«

»Nočem natančneje tega razlagati. Naj bo pa, kakor že hoče, polkovnik Moran je zašel polagoma na kriva pota. Četudi ni prišlo do javnega škandala, v Indiji so mu postala tla prevročja. In tako je prišel v London, toda tudi tukaj ni bil dolgo na dobrem glasu. Takrat se je za njega zavzel Mariarty, nekaj časa je bil njegova desna roka. Mariarty ga je bogato podpiral z denarnimi sredstvi in ga je vporabil le enkrat ali dvakrat pri zelo važnih zadevah, katerih bi ne izpeljal naveden hudodelec. Ali se morda še spominjaš smrti gospe Stewartove v Landru leta 1887? Trdno sem prepričan, da je bil Moran glavni krivec, četudi se mu ničesar ni moglo dokazati. Tudi, ko so prišli Mariartyjevo družbo, se je spretno izmuznil. Ali se še spominjaš, kako sem takrat v tvojem stanovanju iz strahu pred ono grozno puško zaprl zunanjo okna? Ti si gotovo mislil, da sem bolan in preveč boječ. Toda jaz sem vedel, kaj počnem, kajti vedel sem za ono čudovito puško in poznal sem njenega lastnika kot najboljšega strelca. Ko sva šla v Švico, nama je sledil z Mariartyjem, in le on me je takrat

ob rajhenbaškem vodopadu pet minut bombardiral.

»Lahko si misliš, da sem v času, ko sem bil na Francoskem, zelo pazno študiral časopise, da ga potem pri priložnosti zgrabim. Dokler časa je bil svoboden, si nisem bil v Londonu svojega življenja svest, noč in dan bi ne imel miru — in konečno bi bil vendar njegova žrtev. Kako naj se temu ubranim? Ustreliti ga nisem smel, ker nisem hotel imeti neprilik. Če bi se obrnil na oblastva, bi ne imel pravega uspeha, ker sama sumničenja še ne zadoščajo. Bil sem torej brez moči. Tedaj sem pa izvedel o umoru mladega Adaira. Vendar je prišla moja ura! Ali ni bilo na podlagi tega, kar sem vedel, popolnoma gotovo, da je bil Moran morilec? On je z mladim možem igral karte, on mu je sledil iz kluba domov ter ga skozi odprto okno ustrelil. To je bilo zame gotovo. Kroglice same na sebi zadoščajo, da se dokaže njegova krivda. Hitro sem se vrnil. Njegova straža me je zapazila in ga je seveda takoj obvestila o mojem prihodu. Takoj je moral spoznati, da je moj prihod v najožji zvezi z njegovim hudodelstvom, ter je bil vsled tega zelo razburjen. Vsled tega sem bil prepričan, da bo takoj skušal umoriti me — in prinesel v to svrhu svoje orožje s seboj. Pustil sem mu pri oknu izborni cilj. Naučil sem policijo — ti skoraj gotovo nisi vedel, da se ista nahaja v onih vratih — ter sem se postavil na prostor, ki se mi je zelo ugoden zdel. Seveda, se mi ni

nim uslužbencem izkazal tako velikodušnega, da jih je podučil, »kako potovati v Rim«, tedaj ni izključeno, da se izkaže posebno velikodušnega tudi napram tistemu, ki mu poroča: »Gospod Dolenc, evo vam, pri Kraju se dobi »Slovenec«!«

— **Za finančne služe** je delo krščanskih socialnih poslancev doseglo lep uspeh. 16.000 državnim slugam se zviša plača vsakemu za 300 kron. Tudi druge službene razmere se urede.

— **Iz Rovt nad Logatcem.** G. Janez Treven posestnik s Hlevnega vrha pri Sv. Treh kraljih je daroval za župno cerkev 200 K.

— **V snegu zmrznil.** V Hotederšici pri Logatcu je minuli teden zmrznil mladi mizar po domače »Rozman«, v jarku pri cesti. Pijača, mrzaz in sneg so ga spravili v prezgodnji grob.

— **V Zavrnatcu** se je zgradba šolskega poslopja ustavila baje za dve leti. — Konkurenčna obravnava za zidanje nove šole na Medvedjem brdu pride to pomlad v tir.

— **Gregorčičeve razglednice** (pogreb na Libušnjem) so izšle. Umestno bi bilo, da bi se obilo nakupovale, ker so prispevki namenjeni za njegov spomenik.

— **Leti 1907 in 1793** sta si popolnoma slični, ker padejo prazniki v obeh letih na iste dneve.

— **Uho je snedel.** V Trstu je nekemu delavcu njegov »prijatelj« v pijanosti natrgal uho tako hudo, da je zdravnik moral uho odrezati. Ko je delavec videl odrezano uho v zdravnikovi roki, je zagrabil za svoje uho in ga — snedel.

— **G Cene mladim praščem** so to zimo poskočile na Notranjskem. Na Vrhniki so že zdaj mladiči po 16—20 K.

Štajerske novice.

Š »Slovenska kmečka zveza« je že izvrstno organizirana in ima že skoro v vsaki fari svoje zastopnike. Čudovito hitro in lepo se je priljubila med kmeti, kajti število njenih pristašev hitro narašča.

Š **Zborovanje »Kmečke zveze« v Slovenem Gradcu.** Zopet je napravila »Kmečka zveza« junaški korak naprej, ko je zborovala 3. marca v »Narodnem domu« v Slovenem Gradcu. Bil je to dan, ki ostane kmetom slovenigraškega okraja v prijetnem spominu. Prišli so kmetje od najbolj oddaljenih vasi, po tri in štiri ure daleč, da celo od Mute smo videli vrle kmetovalce. Bil je kaj vesel pogled na vrste krepkih in zavednih kmetov, bilo jih je gotovo nad 200. In pomisliti moramo, da se je komaj dva dni prej razglasilo po časniki in letakih, da bo v nedeljo zborovanje. Shod je sklical vrli župan g. Pišek iz mariborske okolice in mu je tudi predsedoval. Podpredsednik je bil Schöndorfer in Starega trga, zapisnikar župan Voukan. Predsednik da besedo gospodu dr. Verstovšku, ki je govoril o pomenu kmečkega stanu jasno in jedrnatno in tako poljudno, da je vsak preprost kmet lahko razumel agrarni program. Odločno zavrača govornik brezvestne napade gotovih ljudi, ki mu predbacivajo, da se on kot akademik meša med kmete in govori na kmečkih shodih. »Nikdar me ne bo sram, ampak štejem si v čast, da govorim vam, slovenski kmetje. Za vas čutim odkritosrčno, kdor mi podtika druge namene, tega imenujem lažnika.« G. Pišek govori nato o kmečkih dolgovih, ki se zmiraj množijo, a pomoči ni od nikoder. Davki so krivični, davkarja je kmetovca hranilnica, ako ga zadene uima, mu nihče izdatno ne pomaga. Temu se mora odpomoči. Poslanci bodo zahtevali, da se kmet razbremeni, da se ustanovi neki fond, odkoder bodo dobili podporo za prvo silo od nesreče prizadeti. Hočemo imeti slovensko gospodarsko šolo, ki bo odgajala kmečke sirove za dobre gospodarje, ljudje morajo zopet

niti sanjalo, da bo tudi on istega vporabil. Ali ti je stvar zdaj jasna, moj dragi?»

»Ne popolnoma,« odgovorim. »Nisi mi razložil, z a k a j je mladega Ronalda Adaira umoril.«

»A tako! S tem pridemo k vprašanju, pri katerem se tudi najbolj logično misleč človek lahko zmoti. Pri tem naj si vsak na podlagi dejstev napravi svoje lastno mnenje — in pri tem velja eno ravno toliko kot drugo.«

»Ali si si že napravil svoje?»

»Ne zdi se mi posebno težko dobiti motiv. Dokazano je, da sta Moran in Adair precejšnje svote pri igri v promet spravila. In brezdvomno je Moran goljufal pri igri — o tem sem bil že dolgo prepričan. Zdi se mi, da je Adair na dan umora sleparstvo razkril ter mu skoraj gotovo zaupno povedal, da bo provzročil, da ga izključijo iz kluba, če sam ne izstopi. Skoraj si ne moremo misliti, da bo mlad človek, kakor Adair, napravil takoj velikanski škandal in tako razkrinkal znanega in mnogo starejšega gospoda. Za Morana, ki je živel od sleparske igre, bi pomenjala izključitev iz kluba popoln materialen ruin. Vsled tega je umoril Adaira, ko je ta ravno izračunal, koliko denarja mora sam vrniti, da ne bo deležen sleparske igre svojega soigralca. Zaklenil je vrata, da ga dame ne izzenejo ter ne izprašujejo kaj pomenjajo imena in pa denar. Ali zdaj razumeš?»

»Ne dvomim, da si pravo zadel.«

»Pri razpravi se bo pokazalo, če imam prav ali ne. Toda, naj bo že, kakor hoče, polkovnik Moran nas ne bo več nadlegoval, in ona slavna puška, sistem Herder, po krasila kriminalni muzej. Gospod Šerlok Holmes se pa zopet nemoteno lahko posveti študiji onih zanimivih, majhnih problemov, katerih v resnici v londonskem življenju ne manjka.

začeti ljubiti domačo grudo, da se bodo lažje dobili delavci. Slednjič čestita govornik kmetom slovenigraškega okraja, ker so tako nemahljivi, kremenitega značaja, da so radi tega daleč okrog znani. — Ta dva govora sta napravila globok vtis na vse kmete. Iskreno so zahvaljevali oba govornika, pozdravljali »Kmečko zvezo«, navdušenje je bilo splošno in pristrčno. Uspeh zborovanja je bil popoln; kmetje so spoznali do dobrega pomen »Kmečke zveze«. Ko so še nekateri kmetje in neki gospod nadučili govorili o raznih zadevah, izvolil se je okrajni odbor »Kmečke zveze« in sprejel sledeče resolucije: 1. Zborovalci na shodu »Kmečke zveze« v Slov. Gradcu dne 3. marca odločno zahtevajo, da vlada vztraja na prepovedi, uvažati živino iz Srbije. 2. Zborovalci zahtevajo, da se ustanovi slovenska kmetijska šola. 3. Zborovalci zahtevajo od glavnega odbora »Kmečke zveze«, da priporoča samo tiste kandidate za državni zbor, ki so strogo zaveženi, da bodo zastopali težnje kmečkega stanu. — Nato zaključil predsednik zborovanje. Sledila je takoj seja odbora, kjer se je razpravljalo o kandidatu in sklenilo, sklicati kmalu med kmeti več volivnih shodov.

Š **Slovensko krščansko izobraževalno društvo »Domovina« v Gradcu** priredi v nedeljo, dne 10. t. m. pri »Divjem možu«, Jakominigasse 3, veliko veselico. Na vsopredru je Finžgarjeva narodna igra »Divji lovec«. Po igri se vrši prosta zabava s petjem, tamburanjem in šaljivo pošto. Začetek popoldne ob 4. uri (igra se prične točno ob pol 5. uri). Vstopnina v predkup 60 vin., pri blagajni 80 vin. Vsi graški Slovenci se vljudno vabijo, da v obilnem številu posetijo to prireditev, za katero je preskrbljeno, da se sijajno izvrši.

Š **Za pravico slovenskega jezika v štajerskem deželnem zboru.** O včerajnji seji štajerskega deželnega zbora se poroča: Baron Rokitsky utemeljuje predlog glede na varstvo kmečkih posestev pred gozdnimi nasadi, Hagenhofer utemeljuje predlog v varstvo planinarstva, dr. Schacherl zahteva 20-odstotno izboljšanje plač za gozdarje in gozdne delavce, dr. Jankovič utemeljuje svoj predlog glede na ustanovitev obveznih kmečkih zadrug v slovenščini, nakar upijejo nemški poslanci, da ničesar ne razumejo. Posebno ogorčene so se kazali Stahner, Stürgh, Erber, dr. Kokošinek, Kodolich, dr. Nemci so hoteli zapustiti dvorano. Jankovič nadaljuje po nemško ter zahteva enakopravnost Slovencev z Nemci. Dr. Jankovič je Nemcem korenito pojasnil, da si štajerski Slovenci ne dajo kratiti pravice do slovenskih govorov, interpelacij in predlogov in da hočejo v prihodnje to konsekvntno izvajati. — Dežela zanemarija slovenski Štajer. — Vsi predlogi so se oddali dotičnim odsekom. Dr. Hrašovec interpelira cesarskega namestnika zaradi krivičnega postopanja nekega krajnega šolskega sveta nasproti Slovincem.

Š **Slovensko, katoliško akademsko društvo »Zarja« v Gradcu** ima svoj redni občni zbor v četrtek, dne 7. t. m. ob 7. uri zvečer pri »Zeleni Štajerski« s sledečim vspeedom: 1. Branje zapisnika zadnjega običnega zbora; 2. branje zapisnikov bratskih društev »Domogoj« in »Danice«; 3. poročilo odbora; 4. poročilo revizorjev; 5. volitev novega odbora; 6. slučajnosti.

Š **Nezgoda na železnici.** V Slov. Bistrici je skočila iz tira lokomotiva in je provzročila, da sta imela v nedeljo zjutraj brzovlak in poštni vlak zamudo.

Š **Mariborske porotne obravnave.** Zaradi detomora je bila obsojena 25letna kuharica Marija Jenko na tri leta težke ječe. — 64-letni livar Franc Legan iz Mute, ki je ponaredil petkronski tolar in hotel z njim plačati v gostilni župana Mravlaka v Vuzenici, je bil oproščen. — Zaradi posilstva je dobil 23-letni hlapec Matej Vogler 15 mesecev težke ječe.

Š **Vlak je povozil** med Poljčanom in Slovensko Bistrico dne 2. t. m. 22letnega tesarja Jerneja Jug iz Zobleka. Bil je takoj mrtev.

Š **Umrla je v Mariboru** v bolnišnici gošpa Avgusta Puff v 72. letu, vdova pisatelja dr. Rad. G. Puff, nekdanjega gimnazijskega profesorja v Mariboru. — Dne 4. t. m. umrla je gospa Katarina Mrak, vdova blaginčarja colinskega urada. — Isti dan je umrl strojevodja Jernej Treudl.

Š **V hotelu je ukradel** v Mariboru 30letni Jožef Hözl iz Studenic poštnemu oficijalu vitez u la Codix de Laval zlato uro z verižico.

Ljubljanske novice.

Višji in nižji sloji.

Ko so ustanovili ljubljanski magistratovci svoje »Podporno društvo za nižje sloje«, pričelo je naše uredništvo raziskavati, kdo so višji in nižji sloji. Ne pretiravamo, če trdimo, da je bilo to raziskavanje v naši demokratični preprostosti precej težavno. Magistratna stranka trdi namreč sama o sebi, da je liberalna, svobodomiselnja. Spoštuje torej tudi načelo: Svoboda, enakost, bratoljubje. In zato smo se čudili, da naša liberalna magistratna stranka dela razloček med višjimi in nižjimi sloji in da ustanavlja celo za nižje sloje neko društvo. In da smo se uglasili v ta fini razloček, smo iskali stika z vsemi sloji slavnega našega ljubljanskega mestnega magistrata. Smehljaje, s prijaznostjo, z radovednostjo in s smelostjo, lastno »Slovenčevcem«, smo končno le dognali razloček med višjimi in nižjimi magistratnimi sloji. Višji sloji so tisti, ki se jim na magistratu dobro godi. Godi se pa dobro tistemu, ki dobi toliko cvenka, da se ne le pošteno, ampak, kakor pravijo višji sloji, nobel preživi. Magistratni višji sloji so ljudje, ki imajo denar in pa, ki so zlezli jako

hitro in naglo na višje kline magistratne lestvice. Višjim in nižjim magistratnim slojem zapoveduje nekaj mogočnih, ošabnih ljudi, ki so mogočnejši kakor župan, mogočnejši kakor občinski svet sam. Ugovorov ti ljudje ne trpe. Malkontenti so, ki godrnjajo. Magistratna ošabnost se pa milostno smehlja onim, ki jo hvalijo, a zaničuje one nižje sloje, ki so obsojeni, da jim mora služiti. Naše poizvedbe so dognale, da so na magistratu obsojeni med nižje sloje praktikanti, policija, uradni služe, mestni in drugi delavci po mestnih podjetjih in vžitinskih pazniki. Magistratni ošabneži zaničujejo tudi od časa do časa uradništvo, ki spada sicer že v višje sloje, a kljub temu naroči, da mora ljubljanski župan obzmerjati uradništvo, češ, da je drzno. Znano nam je zdaj vse in vemo natančno vse, kako se dela na magistratu z od njega odvisnimi ljudmi. Pričnimo danes z užitinskimi pazniki. Mesto Ljubljana ima namreč v zakupu vžitinski zakup, ki prinaša občini lepe dobičke. Mislim, bi kdo, da se vžitinskimi uslužbencem dobro godi. Saj je odvisno precej od dobre volje uslužbencev, da ima mesto večji dobiček od vžitinskega zakupa. Dobro voljo pa dá zadovoljnost. Te pa ravno med vžitinskimi pazniki ni. Magistratovci so hudi na uboge vžitinske paznike. Zamerili so se svoj čas namreč nekemu glavnim komandantom ožje magistratne klike, ker so tudi nasproti njemu izvršili svojo dolžnost. To se čuti. Ti ubogi vžitinski pazniki dobro vejo, da magistratovci ne marajo zboljšati njihovega res bednega položaja. Obletali so že vse, da bi jim zboljšali njihovo stanje. Bili so pri županu, pri občinskih svetnikih in celo pri bivšem kranjskem deželnem predsedniku. Obljubovali so jim povsod, da jim zboljšajo plače in da jim dajo več prostosti. A vendar, za »nižje sloje« so dovolj lepe besede in obljube. Čemu li tudi še delanj?

× × ×

lj **Magistratovci pobirajo pooblastila za prihodnje ljubljanske občinske volitve.** To pobiranje oskrbujejo uslužbenci magistratovci! Neki magistratovec je hodil po Trnovem dva dni in ni dobil nobenega pooblastila. Volivke so ga povsod vrgle ven. Tako je prav! Magistratovcem nobenega pooblastila!

lj **Ne vsegavedni ljubljanski župan.** Vse-gaveden ni nihče. To vemo, zato pa tudi ne zamerimo ljubljanskemu županu, da trdi v svojem poročilu glede na novi ljubljanski volivni red o ženski volivni pravici:

»Da volivne pravice ženske niso imele in je tudi nikjer, kjer so volivne upravičenke, ne smejo izvrševati same.«

Stavek je presneto drzen. Navajali bi države, v katerih imajo ženske politično aktivno in pasivno volivno pravico. Pa nočemo. Saj pogleda ljubljanski župan lahko v najnovejšo konverzacijske slovarje, pa izve, da nima prav. A mi nismo poredni in nočemo cepiti dlake niti v županovih besedah. Kot častnikarji vemo vse in znane so nam zato seveda celo misli našega ljubljanskega župana, kateremu priznamo, da zna vse. A njegovo mnenje je pa le pravno pomotno, da ne smejo v Avstriji ženske nikjer, kjer so volivne upravičenke, izvrševati same neposredno volivne pravice. Da pa ljubljanski župan ne bo mislil, da hočemo biti njegovi učitelji, mu svetujemo, naj povpraša v ti stvari magistratnega svetnika Šeška, ki mu pove, da imajo ženske po avstrijskih bolniških blaginjah ne samo aktivno, marveč tudi pasivno volivno pravico in še celo ne glede na to, je li pripadajo delodajalskim ali pa celo nižjim delojemalskim ali delavskim slojem.

lj **Pooblastila ostanejo,** namreč pri ljubljanskih občinskih volitvah za ženske upravičene volivke I., II. in III. volivnega razreda. Tako je sklenil občinski svet, dasi je zahteval župan:

»Naj izgube ženske volivno pravico, ki itak nima pravega pomena, ker je ne smejo izvrševati same.«

Tudi se občinski svet ni pridružil županovemu nadaljnjemu dokazovanju glede na odpravo ženske volivne pravice za ljubljanski občinski svet. Župan je namreč to takole utemeljeval:

»Proti temu, da bi se ženskam dala neposredna volivna pravica, govori pa veliko tehničnih razlogov, med katerimi je najvažnejši pač ta, da za rodbinsko in družabno življenje ni koristno, ako se ženske preveč udeležujejo strankarskih bojev, ki dandanes tudi pri tako eminentno nepolitičnih stvareh, kakor je uprava občin, le preradi prehajajo na politično polje.«

Čudno, čudno, da nastopi občinski svet proti županovim izjavam! Zakaj so obdržati pooblastila, ne vemo. Nikakor pa ne verjamemo onim, ki trde, da se nekeje vzdržuje neka struja na površju le, ker jako spretno manipulira s pooblastili ženskih volivk.

lj **Cakamo.** Iz poročila o seji ljubljanskega občinskega sveta dne 5. t. m. je razvidno, da dobi mesto Ljubljana poleg že obstoječih treh volivnih razredov za davkoplačevalce še četrti volivni razred za 24 let stare moške občane. Ne strinjamo se z reformo, ker smo za splošno in enako volivno pravico in obsojamo zato slojevno neenakost volivcev, kakor tudi ponižanje, da volijo nedavkoplačevalci direktnih davkov zase. Izgovor, češ, da bi radikalnejše izpremembe ne potrdila osrednja vlada, ne velja. Kaj pomenjajo danes vladne izjave, ko se menjajo vlade vsak dan. Toliko glede na načelo o razdelitvi volivcev v štiri volivne razrede ali boljše skupine. O novem občinskem redu sklepa občinski svet prihodnji terek. Mi smo lojalni in zato nočemo grajati navedenega načrta, dokler ne sklepa o njem občinski svet, ki ga brezdvomno, kakor se je naglašalo, še mnogo izpremeni.

Dasi nismo zadovoljni z dosedanjim uspehom volivne reforme ljubljanskega občinskega sveta, pa le izjavimo, da nas veseli, da je pritisk javnosti prisilil celo vladajoče magistratne mogotce, da so prišli z izpremembo. Ljudska moč in volja si je priborila ta uspeh. Neštetokrat je zahtevalo od leta 1894 slovensko krščansko socialno delavstvo reformo, to pribijemo. S kritiko o občinskem redu pa počakamo.

lj **Roditeljski večer.** Še enkrat opozarjamo, da priredi uršulinska ljudska in meščanska šola roditeljski večer danes v sredo ob 6. uri. Najvažnejša točka vspeveda je predavanje g. primarija dr. Gregoriča o skrbi za telesno vzgojo in zdravje otrok. Prav vljudno se k večeru vabijo matere in gospodinje otrok, kateri obiskujejo uršulinski zunanji šoli.

lj **Tuji v Ljubljani.** Meseca februarja t. l. je došlo v Ljubljano 3281 tujcev (za 175 več kot meseca januarja in za 593 več kot meseca februarja lanskega leta.) Od teh se jih je nastanilo v hotelu: »Union« 639, pri »Slonu« 564, pri »Maliču« 298, »Lloyd« 264, pri »Avstrijskem cesarju« 105, »Štrukelj« 122, »Ilirija« 130, pri »Južnem kolodvoru« 124, »Graižer« 98, pri »Bavarskem dvoru« 83, v ostalih gostilnah in prenočiščih 854.

lj **Red v deželni blaznici.** Te dni je pobegnil iz deželne blaznice blazni Alojzij Lahajner. V deželni blaznici menda še sedaj niso urejene razmere.

lj **Gospa Irma Polakova** bo gostovala na slovenskem odru dne 12. t. m.

Razne stvari.

Mej igro omedlela je igralka Hetsey v dunajskem Rajmund-gledališču med tretjim dejanjem, tako da niso mogli končati igre.

V **konkurzu** je dunajska tvrdka Stritzko & Comp. Dolgov ima 300.000 kron. Lastniku tvrdke se je nedavno sprožil v cerkvi sv. Štefana revolver.

Ubit je bil v lindabrunskem kamnolomu 33-letni polir Schneider, ker so se porušili nanj kamni. Rainik je bil oženjen in zapušča pet otrok.

Stavkujoči vikarji. V Stanislavu so pričeli stavkati 5. t. m. vikarji župniškega urada. Zahtevajo druge predpise glede na njihovo poslovanje. Župnik si pomaga s penzijskimi in prostovoljci.

Na **smrt obsojena zakonska polovica.** Lvovsko porotno sodišče je obsodilo na smrt zakonska Salevič, ker sta zastupila Salevičeve starše, da ju preje podedovata. Najvišje sodišče je potrdilo obsodbo.

Doyle bolan. Znani pisatelj Sherlock Holmes, Arthur Conan Doyle je nevarno obolev na zastrupljenju krvi.

Iz slovanskega sveta.

sl **Prusko nasilstvo.** »Kurj. L.« se brzojavlja, da je bilo nekoliko tisoč poljskih razglednic poslanih iz Galicije poslancu Koryfanku, zaplenjenih od carinskega urada v Katowicah.

sl **Redek jubilej.** V Varšavi so obhajali jubilej znane poljske opere »Halke«. To je bilo baš šeststota predstava opere na tamšnjem pozorišču. Zanimivo je, da je pel glavno vlogo sedemdesetletni igralec Libreht, ki je že 53 let pri gledališču. Pri operi »Halke« je pel vselej on glavno vlogo. Nastopil je zdaj torej šeststotič.

VOLIVNA REFORMA V TRŽAŠKEM DEŽELNEM ZBORU SPREJETA.

Trst, 6. marca. Slovenski poslanci so tudi včeraj pri razpravi o volivni reformi za tržaški deželni zbor govorili slovensko. Dasi ni bilo v strašnem ropotu — Italijani so rjuli, Slovenci pa obstruirali z raznimi godali — razumeti skoro nobene besede, je italijanska večina po dogovoru sprejela krivično volivno reformo. Poslanci niso niti vedeli, kaj poročevalec bere. Slovenski poslanci so govorili slovensko s tako močnim glasom, da so vse preupili. Italijani so vzlic temu glasovali o volivni reformi, dasi se poročevalec ni niti slišalo. Galerija je na slovenske poslance metala kepe papirja in jim pljuvala na glavo.

Sinoči, med sejo, se je bilo nabralo na velikem trgu kakih 300 Slovencev, ki so naše poslance, ko so prišli po seji na trg, vsprejeli z gromovitimi »Živijo«-klici. Na trgu je bil močan policijski aparat. 140 policajev. Bilo je na trgu tudi nekoliko Italijanov. Na trgu della Borsa bi bilo kmalo prišlo do spopada med Slovenci in Italijani, a je vendar policija to zabranila. Slovenci so zatem zapeli »Hej Slovani« in so se pevaje podali proti »Narodnemu Domu«. Med potjo jim je policija zabranila petje. Vendar pa so pred »Narodnim Domom« zapeli še »Lepa naša domovina«. Na zahtevo nekega Slovenca je bil aretirani neki Italijan, ker je pel protiavtstrijske pesmi.

Banelli je pripeljal pred »Narodni Dom« laške pometače, ki so pred »Narodnim Domom« žvižgali.

Telefonska in brzojavna poročila.

56 INFANTERIJSKA BRIGADA V GORICO.

Dunaj, 6. marca. Uradno se sedaj razglašja, da bo 56. infanterijska brigada dne 14. aprila premeščena iz Ljubljane v Gorico.

ITALIJANSKA KANDIDATURA V ISTRI.

Voloska, 6. marca Lahi bodo v VI. istrskem volivnem okraju (Voloska, Lošinj) kandidirali advokata Hektorja Constantini.

GORIŠKI DEŽELNI ZBOR.

Gorica, 6. marca. Treo je vložil interpelacijo glede na razmere na goriškem pošt-

nem uradu in Strekelj glede na rabo sloven-
skih tiskovin pri finančnih uradih.

UREDNIK ARETIRAN.

Brno, 6. marca. Urednik lista »Morav-
sky Kraj« je bil danes aretiran, ker ga dolže,
da je razžalil cesarja.

POLOŽAJ V NOVI RUSKI DUMI.

Peterburg, 6. marca. Kadetje so
mnenja, da se naj spor z vlado kolikor mo-
goče odloži, da pa sedanja дума mora izvr-
šiti to, kar ni mogla izvršiti prejšnja. Upajo,
da se car temu prilagodi. Poljski poslanci
odobravajo taktiko frakcije kadetov, katerih
je v dumi 112. Desnica je sicer v tako silni
manjšini, da ne more kaj prida proti levici,
po svojih govornikih Kruševanu in drugih pa
bo baje nastopala izizvalno in tako skrbela
za živahnost debat. Včeraj je bil na univerzi
velik shod, katerega se je udeležilo mnogo
poslancev. Ko so včeraj po seji poslanci le-
vice zapuščali poslopje dume, jih je pred po-
slopjem nestrno čakajoča množica sprejela
s »Slava«-klici in jih obmetavala s cveticami,
poslanec desnice je pa množico piskala in
jih psovala. Orožniki so morali spremljati voz
Kruševanov, sicer bi ga bila množica napa-
dla. Tudi vozove ministrov in dvorne vozove
je spremljalo žvižganje. Danes sprejme car
predsednika dume v avdijenci.

Borzna poročila.

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 6. marca 1907.

Založbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	99 10	99 30
4% srebrna renta	100 10	100 30
4% avstrijska krona renta	99 5	99 25
4% zlata renta	117 3	117 50
4% ogrska krona	94 85	95 05
4% zlata	113 6	113 80
5% posojilo dežele Kranjske	9 1	100 80
4% posojila mesta Split	13 3	13 40
4% Zader	98 90	100 85
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	99 75	100 75
4% češka deš. banka k. o.	99 80	99 70
4% i. o.	99 30	99 5
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	1 0 10	1 1
4% pešt. kom. k. o. s 10% pr	106	107
4% zast. pisma Innerst. hr.	100	101
4% ogr. cen. deš. hr.	100	100 25
4% hip. banke	100	100 30
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	100	101
4% obl. češke ind. banke	100 25	101 25
4% prior. Trst-Poreč lok.	99 90	
4% prior. dol. žel.	99 50	
3% juš. žel. kup. 1/2, 1/2	310 0	312 60
4% avstr. pos. za žel. p. o.	100 65	1 1 65

Srečke.	Denar	Blago
greške od 1. 1860 1/2	153 85	155 85
1864	266 50	268 50
tiske	49 65	151 65
sem. kreditne I. emisije	265 5	275 50
II.	274 50	284 55
ogr. hip. banke	24 3	256
arške a frs. 100	99	07
turške	83 25	84 25

Basilika	Srečke	Denar	Blago
Kreditne	442	2	2
Inomoške	82	0	
Krakovske	92	100	
Ljubljanske	57	3	
Avstr. rud. kriza	46 15	8 15	
Ogr.	27 50	29 0	
Rudolfove	56	60	
Salcburške	84 50	90 50	
Dunajske kom.	489 50	501	

Delnice.	Denar	Blago
Južne železnice	156 63	157 70
Državne železnice	181 50	82 50
Avstr. ogrske bančne delnice	1770	780
Avstr. kreditne banke	672	680
Ogrske	805 50	806 50
Zivnostenske	2 4	2 4 50
Premogokop v Mostu (Brüx)	763	769
Alpanske montan	618 05	617 05
Praške žel. ind. družbe	2638	2648
Rima-Murányi	6 50	5 6 50
Trbovljske premog. družbe	283	287
Avstr. orožne tovr. družbe	564	569
Češke sladkorne družbe	39	141

Valute.	Denar	Blago
C. kr. cekin	11 36	11 40
10 franki	19 10	19 13
20 marke	23 1	23 56
Severajns	24 06	24 12
Marke	117 805	117 8
Laški bankovci	95 40	95 60
Rublji	2 52	2 53
Dolarji	4 74	5

Išče se **mlinar** za navadni mlin.
Plača po dogovoru. Nastop službe takoj.
Več se izve pri Jakob Černe, posestniku
in mlinarju na Fužinah p. Ljubljano. 476 3-1

Franja Gestrin naznanja ža-
lostno vest, da je nje ljubljena sestrčna
oziroma teta, gospodična

Marija Guri,

zasebnica

danes ob 7. uri zjutraj po daljši, mučni
bolezni, previdena s sv. zakramenti za
umirajoče, v 74. letu starosti, mirno v
Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojne bode v če-
trtek, 6. marca popoldne ob 4. uri iz
Leonišča k sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo daro-
vale v več cerkvah.

Priporočam blago pokojno v po-
božno molitev in blag spomin.

LJUBLJANA, 5. marca 1907.

Brez posebnega obvestila. 478

Žalostnim srcem javljamo vsem
prijateljem in znanecem, da je naša
iskreno ljubljena mati, gospa

Jedert Pirc

danes zjutraj, v starosti 75 let, pre-
videna s sv. zakramenti, mirno v
Gospodu zaspala.

Pogreb bode v četrtek, ob 2. uri
popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje
pokopališče.

Predrago pokojnico priporočamo
v blag spomin in molitev.

KOSTANJEVICA, 5. marca 1907.

Teodor Pirc, sin. — Jerica Ur-
šič roj. Pirc, Zofija Pirc, hčeri.
— Valentin Uršič, zet. 477

Iz proste roke se proda v
Radovljici

hiša št. 35.

Izve se pri lastniku. 479 3-1

Osební kredit za
uradnike, častnike,
učitelje itd. Samostojni
konzorcij Uradniškega
društva za hranilne vloge
in predlaga dovoljujejo
posojila na osebni kredit
pod najzmernejšimi pogoji
tudi proti dolgoletnim od-
plačilom. Posredovalec se
izključeni. Naslove kon-
sorcijev naznanj brez-
plačno osrednje vodstvo
Uradniškega društva na
Dunaju, Wipplinger-
strasse 25. 720 39-39

Poškusite
in priporočite
izdelke

Vydrove tovarne hranil

v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

Naznanilo in priporočilo.

Ker sem svo.e **tesališče in lesno skladišče** opremil ter
vse na **novu uredil**, se priporočam v **izvršitev**

vseh tesarskih del,

kakor: **strešne stole, cerkvene strehe, zvonike, ku-
pole, verande, ledenice, mostove, ter cestne in vodne
stavbe, kakor tudi vsa popravila** itd.

Izdelujejo se tudi načrti, spadajoči v stavbno stroko.

Franc Pust,
mestni tesarski mojster, Streliške ulice, Ljubljana.

440 2

C. kr. priv.

občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu

ustanovljena 1831. l.

Jamstveni zakladi znašajo nad 300 milijonov kron.

Poslovni izkaz zavarovalnega oddelka za življenje meseca februarja:

	meseca februarja 1907	od 1. jan. 1907
Vložilo se je ponudeb	1363	3642
za zavarovano vsoto	K 12,633.286 70	K 33,669.750 76
Izgotovljenih je bilo polic	1290	3315
za zavarovano vsoto	K 11,781.873 30	K 32,058.609 45
Naznanjene škode znašajo	K 1,095.954 72	K 1.698.028 54

Lovci! Turisti! Vojaki!

Vprašajte svoje tovariše o uspehu nepremočljive masti
za usnje

294732-19 **„Heveax“**

Prospekte pošilja
Laborat. ph. Kubanyi v Sisku na Hrv.
Glavna zaloga za Kranjsko: Fr. Szantner Ljubljana, Šelenburg. ul. 4.

Laborat. Kubanyi v Sisku. Z Vašim Heveaxom sem jako
zadovoljen, ker je to najboljša nepremočljiva mazilo za usnje, kar jih
poznam. Kamilo Morgan, lovski pisatelj (častni predsed. „kluba
strelčev“ na Dunaju.)

Večna molitev

Naznanjamo, da bomo
oddajali v prihodnje tudi
ta molitvenik pri skupnih
naročilih z običajnim
prostim izvozom na
deset plačanih izti-
sov; dosedaj nam to ni
bilo mogoče. 383 2

Katoliška Bukvarna
v Ljubljani.

Vajenec

za krojaško obrt se
sprejme takoj pri
tvrdki

M. Kunc,
Ljubljana.
433 4-2

Trgovskega pomočnika

špecerijske stroke sprejme **A. Sušnik,**
Ljubljana, Zaloška cesta 21.
Istotam je na prodaj po ugodni ceni
dobro ohranjena

**špecerijska
oprava.**
475 4-1

V letu 1856. ustanovljeni denarni zavod

obrnega pomožnega društva

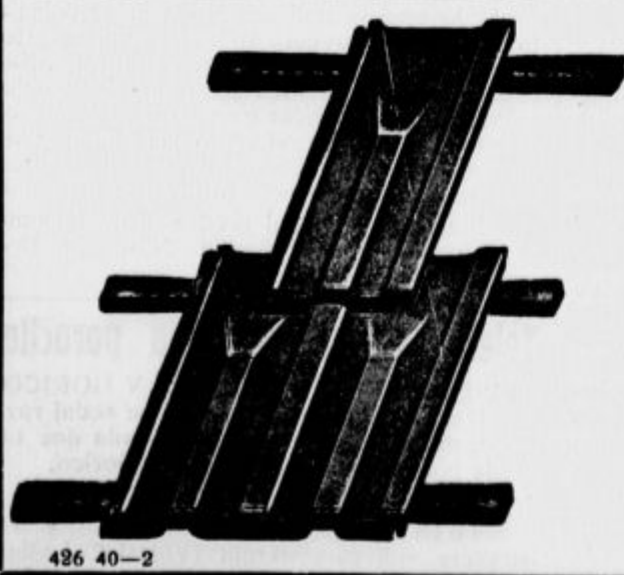
registrovane zadruge z omejenim poroštvom
v Ljubljani, Židovske ulice šte. 8

sprejema hranilne vloge in jih izplačuje **vsak delavnik** od 9. do 12. ure
dopoldne ter od pol 3. do 5 1/2. ure popoldne s

4 1/2 %

obresti, brez odbitka rentnega davka, katerega **za vložnike društvo
samo plačuje.**

Rezervni zaklad, ki tvori društva lastno premoženje, znaša 126.305 K

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana
opekarna in tovarna peči, nudijo vsako poljubno množino patentiranih

zarezanih strešnikov

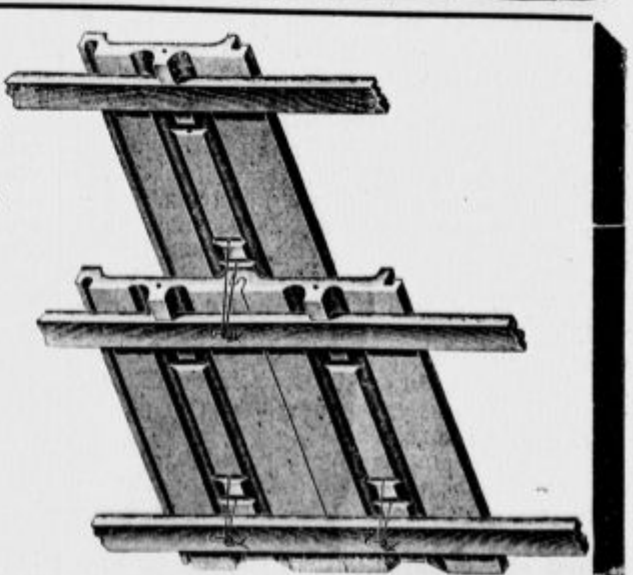
„Sistem MARZOLA“ (Strangfalzzlegel) „Sistem MARZOLA“

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vsak strešnik se zamore **na late pribiti ali pa z žico privezati**, kar
je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji.

Vzorke in prospekte pošljemo na željo brezplačno.
Sprejmejo se zastopniki. Takojšnja in najzanesljivejša postrežba. Sprejmejo se zastopniki.

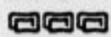

Gregorčičevemu spomnu

Slavnostni večer

KONCERTOM

zdržen s
v nedeljo, dne 10. marca 1907
v veliki dvorani hotela „Union“

Cisti dohodek je namenjen
za Gregorčičev spomenik.

Sodelujejo: slavna vojaška godba 27. pešpolka kralj Belgijcev, pevski zbor: moški zbor »Društva rokodelskih pomočnikov«, ženski zbor »Slov. katol. društva za delavke« in mešani zbor »Slovenske kršč. socialne zveze«, bl. gospica Erna Povše ter gospodje: dr. Mihael Opeka, Fr. S. Finžgar, Vekoslav Ravnika in Fr. Orehek.

SPORED:

1. Bellini: Overture k operi »Norma«, svira vojaška godba.
2. Prolog, zložil in govori dr. Mih. Opeka.
3. a) Hrabroslov Volarič: »Domovina«, veliki zbor s spremljevanjem klavirja, s tenor- in bariton-solo; b) Aljaž: »Dneva nam pripelji zar«, zbor z bariton-solo, poje moški zbor pod vodstvom gospoda Gorjupa.
4. R. Wagner: Zbor romarjev iz opere »Tannhäuser«, svira vojaška godba.
5. S. Gregorčič: »Kmetijski hiši«, deklamuje g. Slavko.
6. a) Fr. Ferjančič: »Tone, solnce, tone« (nov zbor); b) Fr. Kimovec: »Izgubljeni cvet« (nov zbor), poje mešani zbor »S. K. S. Z.« pod vodstvom g. A. Čadeža.
7. A. Nedved: »Pogled v nedolžno oko«, solospjev s spremljevanjem klavirja, poje gdnica Erna Povšetova.
8. Leibald: »Hrvatski dom«, potpouri.
9. »Hčerke trenotke«, Gregorčičevemu spomnu predava F. S. Finžgar.
10. Rossini: Arija iz »Stabat mater«, svira vojaška godba.
11. Gastałdan: »Musica proibita«, svira vojaška godba.
12. a) Fr. Ferjančič: »Tu rasejo cvetke z doline« (nov zbor), poje ženski zbor; b) L. Hudovernik: »Naša zvezda«, poje ženski zbor pod vodstvom g. V. Hybášeka.
13. S. Gregorčič: »Velikonočna«, deklamuje g. F. Orehek.
14. Fridrich: Slovanski potpouri.

Vse točke pevskih zborov so prirejene na besede pesnika S. Gregorčiča. Trije zbori so originalni in se bodo peli prvič.

Začetek ob 7. uri zvečer.

Vstopnina: sedeži v parterju po 3 K, največ sedežev po 1 K in po 80 vin., na balkonu in galeriji sedeži po 1 K in 80 vin. Stojišča po 40 vinarjev.

Vstopnice se prodajajo od četrtega naprej ves dan v trafiki pri g. Soukalu pred škofijo in v »Unionovi« trafiki in na dan koncerta v nedeljo, 10. marca, od 4. ure popoldne dalje pri blagajni v hotelu »Union«. Slavno občinstvo se prosi, da si že tekom tedna kupi vstopnice.

Občinski svet Ljubljanski.

Ljubljana, 5. marca 1907.

Svojo nenavzočnost opravičijo obč. svetniki Turk, Šubič, Trnkoc, Predovič, dr. Tavčar. Župan se spominja dne 1. t. m. umrlega poveljnika 27. pešpolka polkovnika Vucetiča. Bil je izreden mož, priključivega značaja, ki si je znal pridobiti ljubezen moštva in častnikov. S svojim taktičnim vedenjem si je vedel vzdržati one vezi, ki morajo vladati v takem mestu, kakor je Ljubljana med vojaštvom in civilnim prebivalstvom. Občinski svetniki vstanejo. Nadalje naznanja župan, da se je zahvalilo trgovsko društvo »Merkur« za po občinskem svetu podeljeno mu podporo. Nadalje naznanja, da so razveljavljena ona določila, ki jih je priznalo glede na uvoz živine in mesa železniško ministerstvo. Prosi, naj se to vzame na znanje. Naglašajo, da dokler se ne dovoli uvoz živine iz Srbije in Rumunije, toliko časa ni mogoče misliti na znižanje cen mesa. To se pa najbrže ne bo zgodilo, ker se temu upirajo agrarci.

Dr. Oražen prijavlja, da stavi nujni predlog glede na dekret kongregacije o glagolici. Naglašajo, da je potrebno, da podpre občinski svet ljubljanski tozadevne zahteve prizadejih Slovencev in Hrvatov. Nujnost obvelja. Utemeljuje nujnost navaja, da so se tudi jugoslovanski škofje že izjavili za glagolico. A v

Rimu je zmagala druga struja. Sklicuje se na dejstvo, da smejo vršiti Kopti in Armenci bogoslužje v svojem jeziku po latinskih cerkvah, kar je zdaj zabranjeno glagolašem. Nadalje navaja pismo papeža Ivana VIII., ki priznava slovensko bogoslužje kot narodno in ne krajevno pravo. V vseh dobah se je izvrševalo bogoslužje v slovanskem jeziku po naših krajih. To dokazuje zgodovina, kakor tudi glagolski misli pri sv. Petru in v stolnici. Ljubljanski škof Hren sam je posvečeval duhovnike glagolaše. V trnovski ljubljanski cerkvi se je vršila še l. 1902 služba božja v staroslovenščini. Po dekretu kongregacije naj bi se nikdar več ne smelo vršiti po naših krajih slovansko bogoslužje. Predlaga: Občinski svet ljubljanski se pridruži protestom o kongr. dekr. in naproša apostolsko stolicu, da razveljavi dekret kongregacije in prizna privilegij slovanskega bogoslužja. Obvelja soglasno.

× × ×

Na nujni predlog občinskega svetnika Kozaka se odstopi finančnemu in stavbenemu odseku predlog glede na napravo ograje ob posestvu Dermastijeve ob Zaloški cesti. Razprave se udeležijo podžupan dr. Bleiweis.

× × ×

Župan podeli besedo občinskemu svetniku dr. Trillerju, da poroča o izpremembi uradnih naslovov nekaterih magistratnih uradnikov. K dnevnemu redu se prijavi občinski svetnik Prosenec, ki izvaja: Gospod župan je obljubil, da postavi na dnevni red posebne seje personalnega in pravnega odseka poročilo o županovih nasvetih glede na izpremembo občinskega reda in občinskega volivnega reda. Čudi se, da je postavljena ta točka kot zadnja. Želi, naj se obravnava ta točka kot prva dnevnega reda. Dr. Triller se protivi Prosenčevemu predlogu. Sploh je pa dnevni red kratak in so to nujne stvari, ki bodo kmalu končane. Župan pripominja, da je nalašč dal tako kratki dnevni red. Prosenec predlog se odkloni. Na dr. Trillerjev predlog se na to sklene, da dobe naslov uradni pristav magistratni uradniki Kališ, Gutnik, Barle, Bolta.

× × ×

Po dr. Trillerjevem predlogu se dovoli vdovi upokojenega detektiva Mihaela Mežana, Mariji Mežanovi posmrtna četrt 180 K in pa pokojnina letnih 400 K.

× × ×

Ravnatelj občinski svetnik Senekovič poroča o županovem predlogu glede na stavbo novega župnišča pri sv. Jakobu. Glede na regulacijo Rožnih ulic se je pokazala potreba, da se odpravi št. Jakobsko župnišče. Šentjakobski župnik Rozman se je izjavil, da pod pogojem, da se zgradi novo župnišče, dovoli odpravo starega. Župan je glede na zadevo posredoval pri vladi glede na cestni erar in glede na verski zaklad, slednji je izjavil, da ne prispeva k zgradbi novega šentjakobskega župnišča ničesar, češ, da je dobro še staro. Tudi šentjakobsko cerkveno predstojništvo je izjavilo, da ne prispeva ničesar k zgradbi št. Jakobskega župnišča. Po raznih pogajanjih je zagotovila »Kranjska hranišnica« 24.000, tvorničar Samassa 2000 in vlada 45.000 kron. Ker bi v novem župnišču oddana stanovanja prinašala 600 kron, bi se na to vsoto dobilo posojilo 11.000 K. Preostalo bi še stroškov 27.000 K, ki naj jih pokrije mestna občina. Če se delo pospeši, je mogoče, da se spravi zgradba meseca avgusta pod streho. Občina zgradi novo župnišče izrečno, ker drugače ni mogoče regulirati Rožnih ulic. Brez razprave se odobri stavljeni predlogi.

× × ×

Na predlog poročevalca Mallega se sklene, da naroči magistrat poseben električni motor za žaganje drv. Stal bo 1465 K.

× × ×

Ugodi se prošnji Anton Lončarčičevih dedičev za razdelitveno izpremembo parcel št. 198—9 in 198—5 ob Slomškovi ulicah.

× × ×

Ob 6. uri 2 minuti zasede poročevalski sedež občinski svetnik dr. Oražen, da poroča o poročilu personalnega in pravnega odseka glede na županove nasvete o izpremembah občinskega reda in občinskega volivnega reda. Poročevalec: Dovolite mi nekoliko besedi. Pred par tedni so izšli v »Tagespošti« in v »Grazer Tagblattu« dopisi, češ, da simuliram bolezen. Navajen sem sicer marsikatero ljubeznivosti od svojih nemških tovarišev, a tako pisarenje obojam najodločnejše kot nesramno laž. Predlaga, da prestopi občinski svet v podrobno razpravo in sicer naj se razpravlja pred vsem o občinskem volivnem redu za deželno stolno mesto Ljubljana. Župan odvarja podrobno razpravo. K besedi se javi občinski svetnik Prosenec, ki izvaja: Ni še dolgo, kar je dobilo stolno mesto, namreč l. 1887, nov volivni red. Med tem časom me je pa prepričala izkušnja, da potrebujemo novi volivni red. Leto 1900 že sem prišel pred občinske svetnike v klub s predlogi glede na izpremembo občinskega volivnega reda. Takrat v mojem nasvetu ni bilo nobene bistvene izpremembe s sedanjim. Dobo šest let sem staval v zavesti, da more uspešno delovati

občinski svetnik, ki pozna upravo, prebivalstvo in mesto. Tudi doba županstvu naj bo določena na šest let. Uprava se nadalje načelu, češ, naj bi bil pripusten priziv proti sklepom občinskega sveta na deželni odbor. Mesto je avtonomno. V občinskem svetu sedi 30 gošpodov, v deželnem odboru jih pa sedi le pet. Dunajski statut prizna pritožbo le, ako se je krčilo po sklepu občinskega sveta kako postavno določilo. In ta postava je potrjena po cesarju. Veseli ga, da je prišla volivna izprememba na dnevni red, po kateri dobe tudi trpinj volivno pravico. Pred vsem svetom pa izjavlja, da je on prvi napravil načrt, ki se je izgubil. Obžaluje, da ni dobil preje v roko tiskanega poročila.

Župan omenja, da je že predlansko leto meseca septembra razposlal občinskim svetnikom načrt o volivni izpremembi. Zda ga je še enkrat razposlal, ker so ga nekateri občinski svetniki založili, kar se je najbrže pripetilo tudi občinskemu svetniku Prosenecu. Proseneceva študija se ni izgubila, pač pa mu je sporočil bivši odsekov predsednik dr. Stare, da je polna protislovij. Prosenec načrt je izdelan po dunajskem vzorcu, moj (županov) pa deloma po dunajskem, a tudi po brnškem, celovškem, ki se prilagajajo bolj ljubljanskim razmeram. Akt se pa ni izgubil, kakor misli občinski svetnik Prosenec. Prosenec: Glede na dr. Stareta izjavljam, da sem bil več ko dvajsetkrat pri njemu in mi je rekel, da nima akta. O kakem protislovju mi pa ni omenil dr. Stare nikdar ničesar.

Omenjati moramo, da je občinski svet odobril novi občinski volivni red za deželno stolno mesto Ljubljano. Bilo bi predolgo naše poročilo, da bi se spuščali v podrobnosti, zato navedemo le glavne točke. Tiskani županovi razlogi glede na občinski volivni red navajajo, da se uveljavi splošna volivna pravica. S tem je ustrezno zahtevi onih meščanov, ki ker niso plačevali nikakega davka, doslej niso imeli udeležbe pri občinski upravi. Da se jim to omogoči, so uvrščeni najmanjši davkoplačevalci v tretji, oni občani, ki ne plačujejo nič davka, pa zase v četrti volivni razred. Ni sledil ni, pr. zgledu v Brnu, po katerem volijo ti, pr. le ti poslednji skupno z drugimi volivnimi opravičenci. Za pogoji volivne pravice v Ljubljani je staval župan petletno nepretrgano bivanje za pogoji volivne pravice v četrtem razredu zato, ker je krajša doba bivanja v mestu težko sposobna, da vzbudi v občani trajno in živahnejše zanimanje za občinsko upravo.

Po županovem nasvetu bi imele izgubiti volivno pravico dosedanje ženske-volivke. To utemeljuje: Po mojem mnenju ta volivna pravica itak ni imela pravega pomena, ker jo ženske niso imele in jo tudi nikjer, kjer so volivne opravičenke, ne smejo izvrševati same. Proti temu, da bi se ženskam dala neposredna volivna pravica, govori pa veliko tehničnih vzrokov, med katerimi je najvažnejše pač to, da za rodbinsko in družabno življenje ni koristno, ako se ženske preveč udeležujejo strankarskih bojev, ki dandanes tudi pri tako eminentno nepolitičnih stvareh, kakor je uprava občin, le preradi prehajajo na politično polje. Nadalje se sklicuje, da izključujejo ženske od volivne pravice občinski redi večjih in naprednejših statutarnih mest tako: Dunaj, Praga, Liberec, Cernovec, Brno, Gorica, Celovec, Linec, Inomost, Bolcan, Trst. Posredno volivno pravico ženskam pa daio statutarna mesta: Lvov, kjer se pa pripravila reforma volivnega reda, po kateri ženske to pravico zgube — Krakov, Rovinj, Jihlava, Kromčiz, Olomuc, Znojmo, Dunajsko Novo mesto, Waidhofen ad Ybbs, Steyr, Solnograd, Opava, Belsko, Fridek, Gradec, Celje, Maribor, Ptuji, Rovereto, Trident in Uharske Hradišče.

V razpravi je županovo načelo padlo. Poročevalec dr. Oražen je zagovarjal stališče, da gre občinska volivna pravica vsem občanom in občankam, ki so dopolnili 24 leto in sicer če jim je že predpisan vsaj že leto dni kak direktni davek, če so ljubljanski čestni meščani ali občani, ki so člani knez. stolnega kapitlja in v dušnem pastirstvu ali na javnih ljudskih šolah nameščeni duhovniki vseh priznanih konfesij. Nadalje vsi, ki so po dos. postavnih določilih imeli volivno pravico. Proti predlogu dr. Oražna, naj bi imele tudi vse občanke, ko so stare 24 let, pravico, da vlijo v občinski svet, je nastopil dr. Triller in sicer s stališča, da bi vlada take radikalne izpremembe ne odobrila in bi se tako metal le pesek v oči. Naglašal je, da se drži obč. svet skrajne zmernosti. Dr. Oražen je ugovarjal dr. Trillerjevemu ugovoru, češ, če ima pravico ženska da voli v I., II. in III. razredu, zakaj bi ne volila tudi v novem IV. razredu. Končno se je sklenilo, da imajo pravico voliti v občinski svet ljubljanske, poleg 24 let starih občanov, tudi 24 let stare občanke, ki plačujejo saj že leto dni kak direktni davek in občani moškega spola, ki so dopolnili 24 leto in bivajo vsaj dve leti v Ljubljani. Vojaske službovanje pa nima glede na občinsko volivno pravico nikakega pomena. O pretrganju bivanja so merodajna določila domovinskega zakona.

Volivne pravice nimajo, ki živajo javno ubožno oskrbo, ali pa so tekom poslednjih dveh let prejele ubožno podoro, ki jim je vzela sodnija očetovsko oblast in prisiljenci. Županov predlog je meril na to, da se mora volivna pravica izvrševati osebno in da smejo postaviti pooblaščenca le osebe, ki so odsotne iz občine zaradi oskrbovanja občinskih ali drugih javnih opravil. A ta predlog je padel na poročevalcev predlog in ostane glede na izvrševanje volivne pravice v veljavi besedilo starega občinskega reda, po katerem smejo voliti ženske le s pooblastili. Novo je kazensko določilo, da ima kaznovati politična oblast z denarnimi globami 10—400 K, ki se smejo izpremeniti v zaporne kazni od 12 ur do 20 dni in da izgubi za dobo treh let aktivno in volivno pravico, ki izkluša z nepoštenimi nasilnimi ali zvijačnimi dejanji vplivati na izid volitev.

Za občinske svetovalce smejo biti izvoljeni samo tisti občani, ki imajo pravico voliti, ki so dopolnili trideseto leto svoje dobe, ki živajo vse državljanske pravice in ki imajo svoje stalno bivališče v Ljubljani.

Izvoljeni ne smejo biti v občinski svet občinski uslužbenci, nadalje tisti, ki brez zakonitega vzroka nočejo sprejeti izvolitve ali ki odlože molče svoj mandat v občinski svet in osebe, ki so v konkurzu, in pa take osebe, ki so bile radi kakega iz dobičkaželjnosti učenjenega disciplinarnega pregreška odstavljene od svojega javnega opravila ali službe, za dobo treh let, računano od pravokrepnosti dotične razsodbe.

Občani se razdele v štiri volivne razrede. V prvem so častni meščani in oni, ki plačujejo direktnega davka najmanj po 200 kron, v drugem, ki plačujejo najmanj po 50 kron, v III., ki plačujejo na leto manj davka kot po 50 kron in meščani, ki niso uvrščeni v I. ali II. volivni razred. V novi IV. volivni razred volijo občani, stari 24 let, ki bivajo najmanj dve leti v Ljubljani.

Volitev se razglasi osem dni pred rie začetkom vsem občanom, ki imajo pravo voliti, tako, da se vroči vsakemu volivni legitimacija z glasovnico vred. Le občano izdane legitimacije in glasovnice so veljavne.

To so glavne izpremembe občinskega volivnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano. — Sklene se, da preskrbi nemško prestavo magistrat. O novem občinskem redu za Ljubljano sklepa občinski svet danes teden.

Gospodarstvo.

Bencin-motor pri kmetijstvu. Kmetijsko društvo v St. Vidu nad Ljubljano imelo je tri vlačila (gepelne) za slamorenznice goniti. S temi vlačili so bile vedno velike sitnosti, težave in velike zamude časa; vsled nemirne živine se je vedno na vlačilih ali pa na slamorenznem stroju kaj polomilo, imeli smo s popravili vedno veliko stroškov. Izvedeli smo, da rabijo po raznih krajih že okoli 40 let bencin-motorje za gonilno moč, ter da so že zdavnaj opustili nepravilna, vsled vednih popravil draga vlačila (gepelne); zato smotudi mi naročili in dobili od g. Fr. Zemana, založnika kmetijskih strojev v Ljubljani, Poljanska cesta, 3 do 5 konjskih sil močan bencin-motor, patent »Kovářik« za 1 mesec na polžkušnjo. Motor okoli dva meseca že prav dobro deluje, teče zelo mirno, brez kakega ropota, slamorenznica veliko manj trpi, ker ni nobenega »rukanja«. Oskrbljevanje je preprosto, vsaki navadni delavec brez težave in posebnih znanosti za motor v treh minutah spravi v tek. Tudi prevažanje motorja je pripravo. Motor je na štirih kolesih, ne potrebuje veliko prostora in se lahko pripelje pred vsak pod. Za ogenj ni nobene nevarnosti, užiga se z električno napravo, in sploh ognja ali plamena videti ni. Pri rezanju slame z motorjem se porabi na uro bencina za 20 vin., nareže pa slame v treh urah toliko, kolikor se je narezalo z dvoupreznim vlačilom (gepelinom) celi dan. Naša slamorenznica pri motorju je namreč navadna, kakor smo jo na vlačilu rabili, ko bi pa imeli večjo slamorenznico, bi narezali še več. Tako se prihrani na delavnih močeh, živine pa ni treba trpinčiti. Motor bomo rabili tudi za mlatilne stroje. Opravila ž njim ni veliko. Predno se v tek spravi, se vlije v posode bencin in voda, tečaj se namažejo z oljem, električna žica zveže (pritrdi), kol zavrti, ventili odprejo, električni tok sklene, pa je motor v teku. Motorjev oskrbnik stopi k slamorenznici ter naklada slamo v zaboj, slamorenznica pa reže, kakor bi rezanico iz koša stresal.

Zlate svečnice: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-
čistil. sred-
stvo

Seydlin

Izdelovatelj
O. Seydl

Ljubljana, Spital - Stritar, ul. 7

Dobi
se
posred

**Podružnica
: v Spljetu. :**

**Delniška glavniica
: : K 2.000.000. : :**

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

ponuja vsakovrstne srečke po dnevnem kurzu proti poljubnim mesečnim odplačilom, dovoljuje predjeme na srečke in druge vrednostne papirje.

Zamenjava valute in novce po dnevnem kurzu, diskontuje kulantno devize v laških lirah.

Vloge na knjižice in v tekočem računu obrestuje od dne vloge do dne vzdiga po

4 1/2 %

Rentni davek
plača banka sama.

**Podružnica
: v Celovcu. :**

**: Rezervni fond :
: : K 200.000. : :**

